

KÖZBESZERZÉSI INTERJÚ

Interjú Wagner Ernővel, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács tagjával

DOI: 10.37371/KEP.2021.10.1

2021. július 15-től a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara delegáltjaként a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács tagja. Milyen terveket, elképzeléseket hozott magával, és tanácstagként mire szeretne koncentrálni?

Az utóbbi időben sokszor találkoztam azzal a tanácsadói állásponttal, hogy hibásak a tervek, és ez megnehezíti az eljárás lefolytatását. Nem vitás, előfordulhat hibás tervezés, azonban 1996-tól, a törvény hatálybalépése óta több mint ezer eljárásban volt szerencsém részt venni, az esetek negyötödében ajánlattevőként, a többiben pedig a közbeszerzési tanácsadó szakmai munkatársaként. Ezért talán mondhatom, hogy ennél kissé árnyaltabb a véleményem. Felteszem, sokak számára ismeretes a taktikai kérdésfeltevések ajánlattevői stratégiája, ami részint az ajánlattételi határidő módosítását célozza meg, másrészt az ellenfelek dezinformálását. Nyilván ez az esetek túlnyomó többségében a tervek minősítésén keresztül valósulhat meg. Álláspontom szerint ez a probléma lényegesen csökkenne, ha az eljárásokban a FAKSZ-ok mellett tényleges szakértelemmel rendelkező, a beszerzés tárgya szerinti szakemberek vennének részt. Határozott véleményem, hogy egy közbeszerzés legalább annyira szakmai kérdés, mint jogi. Ezért alapos indokkal várhatná el az építész és a mérnöki kamara, hogy ezek a szakemberek kamarai szakértői jogosultsággal rendelkezzenek. Biztos vagyok abban, hogy a „tervhibák” száma lényegesen lecsökkenne. Másik fontos terület, hogy a kamaráink álláspontja az, hogy az egyenértékű műszaki megoldások nem involválhatnak szerződmódosítási kötelezettséget. Sajnos a gyakorlat ettől eltér, amely szerintem szakkérdés és nem jogi kérdés. Egy szakkérdésből nem vonható le az a jogi következtetés, hogy szerződmódosítás szükséges, hiszen az egyenértékűség egy-

úttal azonosság is, különben nem egyenértékűség, ez az oximoron megoldásért kiált. A harmadik problémánk kifejezetten mérnöki kérdés.

Álláspontunk szerint egy közbeszerzési eljárásban nem szabadna különbséget tenni a mérnöki- és az építészeti tervezés között. Ez azonban jogszabályi kérdés. Nagyon fontosnak tartanánk még, hogy egyetlen szabályozásban se legyenek olyan kifejezések, mint rövid időn belül, lényeges vagy haladéktalan. A mérnöki jogalkalmazók egzakt kifejezéseket várnak el.

Okleveles építőmérnökként nem csak neves műszaki szakember, de a gazdasági életben is jelentős tapasztalatot szerzett, több évtizede vezet egy sikeresen működő gazdasági társaságot. Melyek azok a tapasztalatai, amelyekből a Tanácsban végzett munkája során is meríteni tud?

A kérdés felvezetése zavarba ejtő, köszönöm. Az említett ezres nagyságrendű eljárás révén már sok mindennel volt szerencsém találkozni. Határozott véleményem, hogy az évek során sokat javult a jogalkalmazás és a közbeszerzési eljárások színvonala. Emlékszem olyanra – bár nagyon régen volt már –, amikor két döntőbizottsági eljárásra került sor ugyanazon tanácsnál. Délelőtt született egy döntés, majd délután egy azzal ellentétes. Amikor rákérdeztünk, azt a választ kaptuk: az akkor volt, most pedig most van... Szerencsére ez az idő elmúlt. Ma már azzal sem lehet 500 millió Ft-tal magasabb ajánlattal nyerni, ha a csatornaépítésnél a vállalkozó munkakezdés előtt a nyomvonalnál összegyűjti a békákat, csigákat, és a fajdkakas dürrögési időszakára is figyelemmel lesz az ütemezés során. Az viszont szomorú, hogy nemrég találkoztam egy olyan döntéssel, ahol az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalás miatt kizártak egy ajánlattevőt, holott a szakemberek által készített indokolás megalapozott 370 oldalas dokumentum volt, mindamelllett, hogy az ajánlati ár jelentősen meghaladta a rendelkezésre álló összeget. Véleményem szerint ez a néhány példa jól illusztrálja azon tapasztalatokat, amelyek hasznosak lehetnek a tanácsban.

Idén júliusban a Magyar Mérnöki Kamara elnökének választották meg. Milyen prioritások és célok mentén kívánja vezetni a köztestületet?

A közbeszerzési törvény alapelvei itt is zsinórmérték-ként szolgálhatnak. Tekintettel arra, hogy e lapot szakemberek olvassák, nem részletezném a Kbt. 2.§-ában leírtakat.

Mérnöki és cégvezetői pályafutása alapján milyen aktualitásokat lát a közbeszerzések területén, illetve melyek azok a kérdések, amelyekre véleménye szerint érdemes kiemelt figyelmet fordítani?

Nagyon figyelemreméltó az a gondolat, hogy átalány-áras szerződés esetén ne kelljen az ajánlattevőknek árazott költségvetést becsatolni, viszont azt is fontosnak tartom, hogy a nyertes ajánlattevő az utólagos költségvetés becsatolásával ne legyen képes az ajánlat gazdasági egyensúlyát saját javára megváltoztatni, ezért a részszámlák benyújtását a mérőföldkő eseményekhez célszerű kötni.

A Közbeszerzési Hatóság kiemelt feladatának tekinti, hogy a közbeszerzések résztvevőinek figyelmét felhívja a fenntarthatósági szempontok minél szélesebb körű érvényesítésére. Van tapasztalata a zöld, szociális és innovatív közbeszerzésekkel kapcsolatban? Mérnöki szemlélettel megközelítve a fenntarthatóság kérdését, milyen főbb irányvonalakat lát ebben a tárgykörben?

Elnöki programom egyik alapvetése volt, hogy a mérnöktársadalom, illetve a reálértelmiség álljon a fenntarthatósági kérdéskörrel kapcsolatos tevékenységek élére. E feladat tematizálása a mérnökség dolga. Ha ezt a kötelességünket nem teljesítjük, a romantikus gondolkodásnak teret adva olyan társadalmi csapdába lavírozunk magunkat, mint amilyen a rendszerváltó esztendők „papírtigrise” volt. Meggyőződésem, hogy a fenntarthatóság egy olyan szakkérdés, amelyben a mérnökök szakmai tudására lehet és kell is alapozni. Ha a jogszerűséget a felelős akkreditált közbeszerzési szaknácádó garantálja, akkor a szakszerűséget a kamarai szakértőknek kell biztosítani. Mindamelllett, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy mérnöki munka következménye volt Csernobil, de a Tisza-tó is. Ügyelnünk kell arra, hogy az előbbi soha többé ne fordulhasson elő.